

ADAPTYVIOJI LYDERYSTĖ LIETUVOJE

Ambasadorius Rytis Paulauskas

Adaptyvios lyderystės studijas pradėjau 2001 metais Harvardo universiteto J. F. Kenedžio Vyriausybės mokykloje. Tuo metu tokia disciplina Lietuvoje nebuvo dėstoma. Iš pradžių nuostata, jog lyderystė yra elgesys, o ne užimamos pareigos, stipriai trikdė ir erzino. Ankstesnės patirtys skatino deleguoti atsakomybę „tikram lyderiui“, „tvirtai rankai“, kuri pajėgtų išspręsti rimtas problemas. Žinojau ir nemažai pavyzdžių, kai už iniciatyvą – kaip, beje, ir nesėkmę – buvo baudžiama.

JAV dėstoma lyderystė, atvirkščiai, skatino įsiklausyti į savo vidinius lyderystės veiklos motyvus, išgirsti kitų argumentus bei imtis iniciatyvos svarbiems iššūkiams įveikti.

Šiuos lyderystės įgūdžius vėliau panaudojau Lietuvai pirmininkaujant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai bei ES, taip pat, siekiant Asocijuotos narystės CERN. Noras tobulėti 2014-2016 metais paskatino toliau tęsti lyderystės bei sprendimų priėmimo studijas Harvarde pas šios srities pradininkus – Ronald Heifetz, Marty Linski bei prof. Jennifer Lerner.

Svarbiu tikslu tapo šių žinių ir patirčių perkėlimas, kuriant adaptyvią kultūrą Lietuvos valstybės tarnyboje bei visuomenėje. Šis rimtas iššūkis gali būti įveiktas tik bendraminčių rate. Juk vienas iš adaptyvios lyderystės principų – „niekada neveik vienas – formuok partnerystes“.

Stipri Tarptautinių santykių ir politinių mokslų instituto vadovo prof. dr. Ramūno Vilpišausko bei doc. dr. Margaritos Šešelgytės parama, Marty Linsky ir Kanzaso lyderystės centro vadovų Ed O'Malley bei Mary Tolar vizitai Lietuvoje subūrė branduolį energingų, iniciatyvių ir savo laiką norinių skirti įvairių sričių profesionalų.

Šiuo metu prie adaptyviosios lyderystės idėjų sklaidos prisideda Eglė Daunienė, Giedrius Dusevičius, Giedrė Lečickienė, Ieva Šližienė, Giedrė Biržytė ir Ieva Giedraitytė. Jau tris metus Eglės nuoseklių pastangų dėka TSPMI dėstoma Adaptyviosios lyderystės programa studentams, lavinanti kritinį mąstymą bei gebėjimą imtis lyderystės. Taip pat TSPMI steigiamame Adaptyviosios lyderystės centre, dirbame su mokyklomis. Dirbame ir prie adaptyviosios lyderystės terminų vertimo į lietuvių kalbą – už paramą esame dėkingi „Ellex Valiūnas“ partneriui dr. Jauniui Gumbiui.

Idėjų ir ambicijų turime daugeliui metų į priekį. Norime sau ir visuomenei atsakyti kodėl turėtume imtis lyderystės? Tikime, kad tik tos organizacijos, kuriose įvardijamos sunkios temos, dalijamasi bendra atsakomybe už jų tikslus, skatinami nepriklausomi sprendimai bei nuolatinis mokymosi procesas, išlieka ir klesti sudėtingoje, nuolat besikeičiančioje aplinkoje.